

Jan Kuiper

Jan Kuiper is geboren op 17 oktober 1916 in Arnhem. Hij was de zoon van Wilhelmus Johannes Pieter Kuiper (1885-1948) en Carolina Klomp (1884). Zijn ouders trouwden op 17 april 1912 in Arnhem.

Jan werd in 1933 verkenner bij de Veluwse Verkennen en was lid van de Havikenpatrouille. Ook Bert Gorissen was lid van deze groep. In 1930 ontstond padvindergroep De Veluwsche Verkenners als afsplitsing van de Velpse Woudlopers, omdat de belangstelling voor Scouting te groot werd. Drie jaar later werd ook deze groep te groot en ging een afgesplitst deel onder de naam Zwervers verder met een troephuis op Zijpendaal. In juli 1935 werd bij de groep een voortrekkersstam opgericht, de

Vikingstam, met Oubaas Viskil. Samen met Bert maakte Jan een logo, maar de stamtekens voldeden

niet in de praktijk en werden snel weer afgeschaft. De troep neemt deel aan de Wereld Jamboree. De voortrekkers Arend Goedhart, Bert Gorissen, Tijn Nolet en Jan Kuiper worden als werkstam ingezet om in Haarlem de scholen, waar de welpen gingen slapen, in te richten.

In januari 1938 vertrekt Jan naar Nederlands Indië en ging werken op de Cultuur Onderneming Kali Baroe in Banjuwangi.

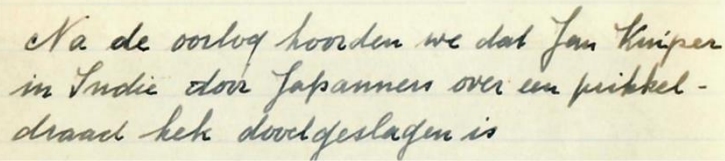
Tijdens de mobilisatie was hij dienstplichtig wachtmeester bij de cavalerie in Malang. Hij werd door de bezetter gearresteerd wegens illegale activiteiten en vervolgens ter dood veroordeeld.

Hij werd op 19 juni 1943 in Batavia-Antjol geëxecuteerd door de Japanse bezetter. Hij werd herbegraven in een verzamelgraf op het Nederlands Ereveld Ancol.

In dit voormalige moeras executeerde het Keizerlijk leger van Japan honderden mannen en vrouwen, Nederlanders en Indonesiërs, die in verzet kwamen tegen de Japanse bezetting. De lichamen werden in het moeras gedumpt. Na de oorlog zijn de slachtoffers herbegraven. Doordat de lichamen vaak teruggevonden werden in massagraven was afzonderlijke identificatie niet meer mogelijk en zijn veel graven naamloos. Een stille getuige van de gebeurtenissen is de oude hemelboom, die de plek markeert waar volgens een ooggetuige vele executies plaatsvonden.

Bert Gorissen schrijft in zijn logboek over Jan Kuiper:

*Na de oorlog hoorden we dat Jan Kuiper
in Indië door Japanners over een prikkel-
draad heen doorgeslagen is*

Verschillende verkenneren en voortrekkers van de Veluwe Verkenneren waren actief in of werden slachtoffer van de oorlog. Bert Gorissen was actief in het verzet en hielp joden om onder te duiken, Jan Kuiper werd in Nederlands Indië door de Japanse bezetter geëxecuteerd op verdenking van illegale activiteiten. Rien Schulte werd als krijgsgevangene tewerkgesteld in Zuidoost Azië. Arend Goedhart sneuvelde aan het oostfront in dienst van de Waffen SS. Raf komt om in concentratiekamp Mauthausen. Fred Boltjes werd opgepakt bij de studentenrazzia en kwam via het Oranjehotel terecht in Kamp Vught. Verschillende medescouts worden als dwangarbeider tewerkgesteld in het kader van de Arbeitseinsatz. Jo Onnekink ging in het verzet en belandde als Engelandvaarder in Groot Brittanie en vaandrig Garrit Memelink was actief in de Binnenlandse Strijdkrachten.

Meer informatie

[Jan Kuiper | Oorlogsgravenstichting](#)

Logboek 'Van Indianenclub tot Voortrekkersstam' en Uit mijn VT tijd. Bert Gorissen

[Verzetstrijders Nederlands-Indië](#)

[Nederlands Ereveld Ancol | Oorlogsgravenstichting](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.